

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XXI; JÚL 2025; - ZADARMO - *****

SVĀTOJÁNSKA NOC PLNÁ HUDBY

14. ročník hudobného festivalu Svätójánska noc plná hudby je úspešne za nami a my by sme sa chceli všetkým Vám, ktorí ste či už svojou účasťou, priložením ruky k dielu počas príprav a realizácie festivalu alebo vyjadrením svojej podpory prispeli k tomu, že SVĀTOJÁNSKA NOC PLNÁ HUDBY stále žiari na festivalovej mape Slovenska, z celého srdca poďakovať! Obrovská vďaka patrí hlavne obci Pohorelá, Banskobystrickému samosprávnemu kraju a všetkým partnerom! Bez Vás by sme takýto festival u nás na Horehroní nedokázali pripraviť na tak profi organizačnej úrovni ako tomu bolo aj tento rok! Pozitívna spätná väzba a ohlasy, či už od Vás účastníkov alebo kapiel samotných nás motivujú aj naďalej tvrdo pracovať na príprave a organizácii festivalu a posúvať ho každým rokom na vyšší level. Nakoľko sme presvedčení, že Horehronie si takýto typ podujatia naozaj zaslúži! Už teraz sa tešíme na budúci rok, kedy veríme že si spolu ešte v hojnejšom počte užijeme tento náš čarovný festival v krásnom horskom prostredí Nízkyh Tatier v horehronskej obci Pohorelá.

DOBÍJACIE STANICE TOP SPOT (NABÍJAČKY NA ELEKTROBICYKLE)

Na námestí v Pohorelej a v miestnej časti Pohorelská Maša boli osadené **autonómne dobíjacie stanice SPOT**, ktoré predstavujú investíciu do rekreačnej infraštruktúry. Hodnota projektu je 34 000 EUR s 5 % spolufinancovaním obce. Spot je zásobovaný solárnou energiou pomocou fotovoltaiických panelov s výkonom 360 Wp, energia sa ukladá do akumulátorov (1,6 kWh).

Vybavenie spotu: kompresor, 4x stojan na bicykel, bezdrôtové nabíjanie mobilných telefónov, osvetlenie, kamera, MODUL ZÁSUVKY TIP - 1x digitálny voltmeter, 4x USB A nabíjačka, 1x autozásuvka 12V, 2x zásuvka 230V/300W MODUL AED - Box AED s kódovým zámkom, automatický defibrilátor AED, samolepiace elektródy pre dospelých, MODUL – NABÍJACÍ BOX E-BIKE - originál nabíjačka Bosch – DC36V/4A, originál nabíjačka Shimano – DC42V/4A, originál nabíjačka Bafang – DC42V/4A MODUL – **SERVISNÉ CYKLO NÁRADIE** - držiak zaháknutia bicykla za sedadlo, multikľúč Unior 13, trojstranný Torx, mont páky – sada 2 ks, konusové kľúče – sada, vyrovnávač brzdového kotúča – rozťahovací kľúč, skrutkovače: krížový, plochý

Dôležitú súčasť spotov tvoria AED (defibrilátory), ktoré sú v nich uzamknuté. V prípade potreby vám operátor tiesňovej linky poskytne 4 – miestny jednorazový číselný kód, pomocou ktorého otvoríte skrinku a defibrilátor zoberiete. Po jeho zapnutí sa riadte hlasovými pokynmi.

„Resuscitácia s AED“, ktorú vytvorili záchranári:

1. **Skontroluj vedomie a dýchanie.** Oslov osobu a jemne s ňou zatras. Ak nereaguje, skontroluj dýchanie – zakloň hlavu, sleduj pohyby hrudníka, počúvaj, či je prítomné dýchanie, maximálne 10 sekúnd. Ak nedýcha, treba začať resuscitáciu.
2. **Privolaj pomoc a začni resuscitáciu.** Zavolaj záchranú zdravotnú službu (155). Požiadaj niekoho, aby priniesol AED. Začni stláčať hrudník vystretými rukami v strede hrudníka frekvenciou 100 – 120 stlačení za minútu do hĺbky 5 – 6 cm. Hrudník po každom stlačení uvoľni.
3. **Zapni AED a riad sa hlasovými pokynmi.**
4. **Pripoj elektródy na odhalený hrudník.** Jednu pod pravú kľúčnu kosť, druhú pod ľavú pazuchu.
5. **Nechaj AED analyzovať rytmus.** Ak prístroj vyzve, uisti sa, že sa nikto pacienta nedotýka, a podaj výboj stlačením tlačidla.
6. **Pokračuj v resuscitácii podľa pokynov AED, až kým nepríde odborná pomoc.**

PODUJATIA

26.07. XXXI. HOREHRONSKÉ SLÁVNOSTI KOSCOV A HRABAČIEK

- od 13:00 hod. na futbalovom ihrisku v Pohorelej

06.08. BRANNO – ŠPORTOVÝ DEŇ

- 8. ročník Branno – športového dňa pre deti, seniorov a ZŤP od 10:00 hod. v priestoroch amfiteátra v Pohorelej
- na deti sa tešia aj maskoti Mickey a Minnie

LETNÉ KINO

V piatok 4. júla prebehlo na amfiteátri v Pohorelej premietanie českej komédie „Kdyby radši hořelo“. Keďže leto nám len začína, plánujeme ešte projekciu ďalších dvoch – troch filmov.

Predpokladané termíny premietania: 1.8., 15.8., 28.8. Ideálny čas na premietania je od 21:00 hod., ale keďže naši najmenší sa vtedy už ukladajú na nočný spánok, skúsime pripraviť aspoň jednu rozprávku aj pre nich v popoludňajších hodinách cez týždeň v priestoroch obecného úradu. Úplnú tmú nedocielime, ale za pokus to stojí.

Stredoslovenská
distribučná

OZNÁMENIE O PRERUŠENÍ DISTRIBÚCIE ELEKTRINY

11.08.2025 v čase 08:30 - 15:30 ➤

Kpt. Nálepku: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 826, 841, 850; Za Hronom: 827, 829, 830, 831, 833, 834, 835, 836, 841

Stredoslovenská
distribučná

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Brezne v súlade s § 4 písm. b) a s § 21 písm. a) v nadväznosti na § 21 písm. o) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s § 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov

vyhlasuje

**čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru
od (25.06.2025, 12:00 hod.) do odvolania.**

V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti.

Fyzickým osobám sa podľa § 14 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov na lesných pozemkoch a v ich ochrannom pásme

zakazuje najmä:

- fajčiť, odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety, alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov, stromov,
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.

VŠETKO NA JEDNOM MIESTE

Z dôvodu záujmu kuriérskych spoločností na umiestnenie svojich výdajných boxov bola vytvorená spevnená plocha na ulici Školskej pod Obecným úradom v Pohorelej. Nájdete tam výdajné boxy spoločností SPS balíkovo, GLS Balíkomat, Packeta Z - BOX a DPD Pickup Station Box. Okrem vyzdvihnutia je možné aj odosielanie balíkov. Postupy nájdete na stránkach konkrétnych spoločností.

REGISTRÁCIA FARIEM HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT

Regionálna veterinárna a potravinová správa Banská Bystrica ako príslušný orgán štátnej správy vo veterinárnej oblasti oznamuje, že každý chovateľ, ktorý chová minimálne jedno zviera druhu hovädzí dobytok, ovca, koza, ošípaná je povinný registrovať chovné zariadenie pred začatím chodu zvierat podľa § 40a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Cieľom je zabezpečiť aktuálne údaje o chovoch zvierat, ktorá sú nevyhnutné pre ochranu zdravia zvierat a ľudí, ako aj pre efektívne riadenie prípadných krízových situácií. Postup pri registrácii chovu do Centrálného registra hospodárskych zvierat (CRHZ) je nasledovný:

Postup pri registrácii chovu do CRHZ:

1. Držiteľ vyplní žiadosť o registráciu chovu, priloží doklad preukazujúci oprávnenie užívať pozemok a stavbu, na ktorom má byť zriadený chov hospodárskych zvierat.
2. Držiteľ vyplní registračné tlačivo.
3. Držiteľ uhradí správny poplatok: fyzická osoba 33€, právnická osoba 100€.
4. S vyplnenými tlačivami držiteľ navštívi Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu Banská Bystrica. Po splnení požiadaviek RVPS BB potvrdí registračné tlačivo.
5. Vyplnené a potvrdené registračné tlačivo na registráciu chovu držiteľ pošle do Centrálného registra hospodárskych zvierat do Žiliny (adresa: CRHZ, Rosinská cesta 12, 010 08 Žilina).
6. CRHZ Žilina zaregistruje chov a pošle chovateľovi registračné číslo chovu, ktoré bude chovateľ používať pri každom hlásení o zmene a premiestnení zvierat.

Informácie o postupe v oznamovaní zvierat, zakúpení ušných značiek, o vedení evidencie a o "prístupe farmára" sú uvedené na webovej stránke Plemenárskych služieb, š. p.

REGIONÁLNA VETERINÁRNA
A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
BANSKÁ BYSTRICA

Z POHORELEJ AŽ NA SVETOVÝ ŠAMPIONÁT

Erik Krupa žiari na slovenskej, európskej aj svetovej scéne naturálnej kulturistiky. Úspešne reprezentoval v Bratislave, Dunajskej Strede aj vzdialenom meste Salou v Španielsku. V priebehu mesiacov máj aj jún sa na víťaznom pódii ocitol niekoľkokrát.

🏆 **Úspech na European POWERFIT Natural Cup,**
10. máj 2025 v Bratislave

🥇 1. miesto – Men's Physique Novice

🥉 3. miesto – Men's Physique (hlavná kategória)

🏆 **Dominancia na Majstrovstvách Slovenska,**
24. máj 2025 v Dunajskej Strede

🥇 1. miesto – Men's Physique Novice

🥇 1. miesto – Men's Physique do 23 rokov

🥈 2. miesto – Men's Physique do 183 cm

Týmito výsledkami si zabezpečil nomináciu na svetový šampionát INBA/PNBA.

🌐 **Majstrovstvá sveta,**

15. jún 2025 v Salou – Španielsko

Medzi svetovou konkurenciou si vybojoval

úžasné **5. miesto v Men's Physique do 23 rokov.**

Jeho cesta z malej horehronskej dediny Pohorelá až na svetový šampionát je inšpirujúcim dôkazom toho, že aj bez dopingu sa dajú dosiahnuť veľké veci – vďaka disciplíne, pokore a tvrdej práci.

O POHÁR STAROSTU OBCE ZÁVADKA NAD HRONOM

Volejbalový spolok GAD Pohorelá sa zúčastnil na tradičnom volejbalovom turnaji O pohár starostu obce Závadka nad Hronom. Turnaja sa predviedli dve družstvá: Pohorelá "A" a Pohorelá mladí. Nášmu "áčku" sa turnaj vydaril, keď po skvelých výkonoch získalo krásne druhé miesto. Všetkým hráčom ďakujeme za úspešnú reprezentáciu našej obce a tešíme sa na ďalšie turnaje v prebiehajúcej sezóne.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

89 rokov

Mária Krupová, Kpt. Nálepku 146
Anna Tlučáková, Orlová 635

88 rokov

Elena Dubcová, Kpt. Nálepku 3

87 rokov

Anna Buvalová, Partizánska 527

84 rokov

Mária Syčová, Orlová 598

83 rokov

Ján Puťoš, Hviezdoslavova 43

Jozef Refka, Clementisova 806

82 rokov

Mgr. Zuzana Vojtková, Športová 352

81 rokov

Jozef Gandžala, Kpt. Nálepku 28

80 rokov

Ján Siman, Pohorelská Maša 13

Mgr. Soňa Šajšová, Clementisova 774

75 rokov

Juraj Raši, Kpt. Nálepku 192

70 rokov

Ján Kubanda, Kpt. Nálepku 249

Ján Siman, Kpt. Nálepku 115

65 rokov

Juraj Hudák, Clementisova 775

Emília Krupová, Jánošíkova 416

Matej Vojtko, Za Potokom 703

60 rokov

Milan Majkuth, Clementisova 766

Ján Vernársky, Orlová 591

NOVORODENCI

Jakub Gandžala, Kpt. Nálepku 139

ZOSNULÍ

Anna Krajčiová Farská, 90 r.

Ján Bialik, 77 r.

Jozef Syč – Kriváň, 79 r.

Rudolf Polák, 82 r.

Jozef Šajša, 62 r.

Zber netriedeného komunálneho odpadu

23.07. 06.08.

Žiadame občanov, aby **nádoby** vyložili **pred brány**
deň vopred! Zbiera sa od 07:00 hod. každú druhú
stredu!

Zber PLASTOV

25.07.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia.
Nezabudnite plastové **fľaše a plechovky stlačiť**,
aby sa zmenšil ich objem!

(pozn.: výpis záznamov z knihy je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

Kosenie sena a hrabanie (pokračovanie)

O Slnko je už vysoko a žena s „frštóčkem“, nikde. Starý zaháňa hľad fajkou; prehadzuje ju v zuboch z jedného kútika do druhého. Parobci pozapalujú cigarety, aby ich mušky neštípali. - Je čas hodiť čosi do lačného žalúdka. I kósy treba znovu nakúť. A už aj odľukujú na meďi. - Nečakajú dlho. - Laľa, prichádza starostlivá gazdiná s batohom a „z boket6m“ v ruke. (Boket je plechová nádoba - hrniec, hore s rukoväťou. (Z „boketa“ sa usmieva na koscov najmilšie jedlo: halušky.

Ani ženy doma nesedeli. Treba podovať kravy, vyhnáť ich na pašu, nanosiť dreva a variť. A kŕtže vyrába kopu drobných prác a starostí v domácnosti. - Veru samá „skačina“! Chlapi budú čakať, treba ísť s „frčst6kem“. Gazdina dlho nerozmýšľa, čo navariť. Kosci najradšej haliušky. Hlavná vec, aby ich bolo dosť a dobre omastené. Keď ich strmsie kýneš, musia sa vraj ešte tri razy zvrtnúť v masti. - Veru, pri kosení sa musí jesť a dobre jesť!

Pri koseňu s6 treba zvijať a bruch musí bysť tvrďý.“ - Veru nie kávu. Tó by nebudaj dostali kľanie v boku. - Po halsúškách treba „preľat“. Najradšej prelievajú kyslým mliekom, alebo čerstvou studenou vodou. - Tej chvalabohu jesto v chotári.

Obed je jednoduchý, ale tvrdý, nevarový - chlieb, slanina a pálenka. Ak v zime chodíš gazda po furmantke a dobre zarobil, nemajú kôski krivdu. Ved' človek vyrobený a vytáhaný, vypije aj oheň - hovorievajú. Oheň nechcú, ale pálenku neofrdia. - To i na hoviado dost' - na tym dieu (pálave) caby deň!"

Keď kúsia blízko, večerajú u gazdu. Na večeru je varené jedlo. Pravdaže, ani chlieb a slanina nesmú chýbať!

Ak je gazdina ešte mladá a „paradoška“, nepremešká dobrú príležitosť - vyoblieka sa. Íst „s fr6st6k6m“, to nie je len tak... Bude sa divať „chlop“ i k6sci. Nech vidia, aká ona paradná! Hádám len tomu svojmu sa chce páčiť, „chlopovi“, ale vari aj všetkým. Nevedno, čo ktorá v srdci skrýva. - A nejeden chlop, čo si ženu inokedy sotva všimne, zahorí túžbou cez kosbu.

'Keď svieža letná plnosť okolo hýri, mladé seno začína dýchať omamnou vôňou a ruže ženiných líc cloní nová, pestrá šatka, pohine to i takým, čo celé dni zazerá. Nezdrži sa, aby ženu nepohládkaľ. No nie je hľadkanie ako hladkanie. Pohorelec pohladká tak, že to cítiť aj na druhý deň.

Žena sa nenahnevá - a čo by sa? - Vari je i rada. Nezabudne ani na koscov - parobkov. Dopokúša s jednou - druhou i z kancľa zhodi. Má po ruke všakové motúziky, čo figliarsky popretahuje mládencom popod nos. A ne jeden sa i pustí do nezbednej nevesty. - „Chlop“ sa nedáva a keby aj utrhla - tak jej treba, nezastarie sa. Nemala sa pliesť, kde nebolo na čim.

Chlapi sa „nafr6st6kujú“, nakujú kôsy a znova začínajú. - Kujú ostria, vyťahujú zákosy (radky), stierajú pot z čela rukávom a poznove ostria. - Kvapky slaneého potu nahrádzajú studenou vodou zo studničky.

Je horúce, sýte letné popoludnie. Ostré kôsy, poháňané výdatným zákosom, hudiú monotónnu pieseň, čo ostrými švihmi pretína prehriaty vzduch. Muziká práce spretŕňa niť myšlienok ako kôsa steblo ohnutej trávy. Gazda vie iba to, že má stúpať za svojou kôsou. Keď zastane a vzpriami sa aby ju potiahol zopár ráz oslou, poprezerá ležiacu trávu a váži v duchu myšľ vozy sena, ktoré - ak Boh dá - vtiahnu do jeho dvora.

Krm je najväčšou Pohorelcovou starostou. - Statok držať je ľahká vec, ale čo mu dáš, keď ti začne v zime revať?!

Mužovia zasmolených, mozoľnatých rúk vytrvalo kosia. A gazda by nedbal, čoby sa diel predĺžil, len aby bolo dost' sena.

Pro chvíľke polodňajšieho nazerania do hĺbcov osvieži dúšok studenej vody a krátky oddych. Povystierajú vyťahané údy a robota sa začína nanovo. Tvrdá do mraku.- Na druhý deň sa treba pobrat a obracať takisto. -No najhoršie ráno vstať a rozkývať sa...

Keď sú v dielom (líukou) hotoví, jeden zostane rúbať "spodyncěvška" a ostatní odchádzajú na noc na Krivý diel. - Najmladší, ten čo ostal, naruíše lieskových, dobre rozvetvených listnatých spodných kónárov (spodyncěvška) a pokladie ich do kruhu (hrubšími časťami dnu) asi v strede diela, aby boli nachystané, keď budú ženy znášať seno. Zopár kónárov nechá na medzi. Budú na nich "bogle". (Boqla - hrība sena, široko založená - bez kola uprostred; robia ju len blízko dediny. Odtiaľ možno seno ľahko dostať do stodoly.)

Chvalabohu, je dobrá chvíľa. Voda zo zákosov už celkom "občuchla". Ženy sa ponáhľajú obracať. - Ak sa večer ukážu hmáry, ženy „chvatajú“ polosuché seno a skladajú ho do „kozakov“, aby im ho nezalialo. Na druhý deň kozáky (petrence) znova rozhádzajú na široký „blach“ (=seno pozhrabiúvané a poznášané do tvaru veľkého štvorca, alebo obdĺžnika v rovnanke hrubej vrstve). Kým seno v blachu schne, zatiaľ môžu kŕmbeť. - Odbavia ohlášky prvé, druhé i tretie, ba bezočivo nazerajú i do budúceho manželstva...Je reč o hádkach, kriku u „Predňov“ (rodina bývajúcú v prednej časti domu: Predňove (v tamtú sobotu, o lačnej pýche a kto poráta všetky tie a také udalosti skutočné i hádane, ktoré hodno omieľať.

Ak slnko pripeká, treba „blach“ načas obrátiť, aby seno nezhořelo. - preschnuté sa poláme, roztrúsi a potom „chybaj lyškom kečb z6s go zberal jako i haľuški a tak kľat do kopy“. -

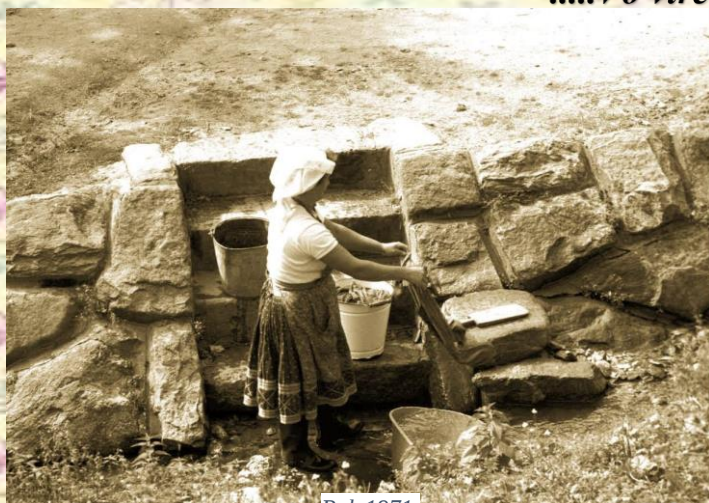
„Uscmúte seno sa skladá do „boglí“ - Ženy zriašajú na „rudašoch“ (drúčkoch) kozáky zo vzdialenejších častí diela ku „boglí“ - Poznášajú všetko. Chlapec, čo ledva vykľzol z dozoru školy, pôjde na bogľu. Je už dosť škikovný, aby vedel, ako tlačiť seno.

Kým je bogľa nízka, podávajú mu ženy seno rukami. Keď je vyššia, podávajú vidlami a chlapec, čo dal bogľi široký základ, začína ju užiť. Napokon kľadie si už len pod nohy a tlačí. - Ešte treba bogľu ohraďať, občesať; má byť hladká, dobre kľenutá, pečne a dobre zavrišená, aby ňou dobre stekala voda. Nakoniec ju ešte „podkášu“. (Okolo celého dolného obvodu bogle vytahujú seno a vykladajú ho navrch.). Bogľa má pekný hruškový tvar. - Potom prikryjú bogľu listnatými konármi (spodnýchoska). Zapichnú vidly do boku bogle; pomôžu chlapcovi zoskočiť, lebo z temena rovno na zem by bolo prívysoko.

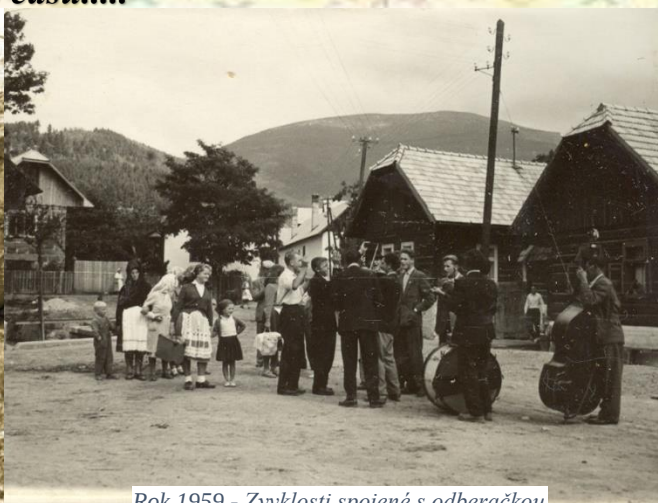
Jeden dieľ je už „zmetaný“ (pozmetaný); gazdina môže jednu skončenú prácu prežehnať. Zajtra čaká Krivý dieľ. Kosci tam už dve noci nocovali, budú mať azda za nimi čo robiť.

.....pokračovanie v ďalšom čísle.....

.....*Vo víre času.....*

Rok 1971

Rok 1959 - Zvyklosti spojené s odberačkou

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2025/07, ročník XXI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;
Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.